

De prijs van de overleving is isolement

Eén op de drie jonge kankeroverlevers heeft sociale problemen

Twee jaar na hun diagnose kampt een grote groep jonge kankerpatiënten met sociale problemen. Dat constateert de psycholoog Olga Husson van Raboud UMC is een onderzoek waaraan meer dan tweehonderd jonge kankerpatiënten meewerkten. Als de medische behandeling is afgelopen, neemt de kans op sociale problemen met een factor drie toe, ontdekte Husson.

Husson volgde 215 kankerpatiënten van 14-39 jaar vanaf het moment dat ze werden gediagnosticeerd met kanker tot jaar daarna. In die leeftijdsfase verwacht de samenleving dat mensen een eigen identiteit ontwikkelen, onafhankelijk worden van hun ouders, een opleiding afronden, werk en een levenspartner vinden en misschien kinderen krijgen. Husson vroeg zich af in welke mate kanker die sociale uitdagingen nog zwaarder maakt dan ze al zijn.

Als onderzoekers bij kankervrije jonge mensen het sociaal functioneren een cijfer moeten geven, dan scoren die gemiddeld een 8,5. Op het moment van hun diagnose scoorden Hussons kankerpatiënten slechts een 5,2. Een jaar later was dat cijfer opgelopen tot een 7,1 – en op die hoogte bleef het cijfer vervolgens.

Die stagnatie is toe te schrijven aan een grote minderheid van de kankerpatiënten, die met name na het afronden van

de medische behandeling sociale problemen ervaart. Ze hebben daarnaast ook lichamelijke klachten en vragen zich af of ze hun leven nog op de rails kunnen krijgen. Ze tobben bijvoorbeeld over hun werk en vragen zich af of ze ooit nog een levenspartner zullen vinden.

Volgens Hussons gegevens leek het hebben van betaald werk of het volgen van een opleiding een beetje te beschermen tegen de sociale problemen waar de kankerpatiënten mee te maken kunnen krijgen. Het behoren tot een ethnische minderheid leek de kans op sociale problemen daarentegen weer te verhogen. Een factor in deze groep is het ontbreken van sociale steun. Volgens een Australisch onderzoek², dat in 2015 is verschenen in *Psychooncology*, onder jonge kankeroverlevers van 14-24 jaar, ervaren vooral kankerpatiënten met een slechte relatie met ouders, broers en zussen weinig sociale steun.

“Hulp bij lichamelijke klachten en psychologische stress, en het versterken van het sociaal netwerk in de periode na een kankerbehandeling zou een eerste stap kunnen zijn om deze jonge overlevers van kanker beter te helpen met hun terugkeer in de samenleving”, zegt Husson in een persbericht van de Radboud Universiteit.¹

Het onderzoek is gepubliceerd in *Cancer*.³ Het is gefinancierd door de HopeLab Foundation, een in Californië gevestigde organisatie die nieuwe technologieën ontwikkelt voor jonge kankerpatiënten. ∞

Referenties

De prijs van de overleving is isolement (pagina 4)

- 1. Jonge overlevers van kanker houden jarenlang sociale problemen | Sociaal functioneren stagneert een jaar na diagnose. Persbericht RadboudUMC, 24 maart 2017.
- 2. McDonald FE, Patterson P, White KJ, Butow P, Bell ML. Predictors of unmet needs and psychological distress in adolescent and young adult siblings of people diagnosed with cancer. *Psychooncology*. 2015 Mar;24(3):333-40.
- 3. Husson O, Zebrack BJ, Aguilar C, Hayes-Lattin B, Cole S. Cancer in adolescents and young adults: Who remains at risk of poor social functioning over time? *Cancer*. 2017 Mar 20. doi: 10.1002/cncr.30656. [Epub ahead of print].

Op jonge leeftijd kanker overwonnen, het gevecht gaat door (pagina 6)

- 1. Phillips SM, Padgett LS, Leisenring WM, Stratton KK, Bishop K, Krull KR, Alfano CM, Gibson TM, de Moor JS, Hartigan DB, Armstrong GT, Robison LL, Rowland JH, Oeffinger KC, Mariotto AB. Survivors of childhood cancer in the United States: prevalence and burden of morbidity. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev*. 2015 Apr;24(4):653-63.
- 2. Hallquist Viale P. Late Effects: Focus on Adolescent and Young Adult Cancer Survivors. *J Adv Pract Oncol*. 2016 Jan-Feb;7(1):15-16.
- 3. Prasad PK, Hardy KK, Zhang N, Edelstein K, Srivastava D, Zeltzer L, Stovall M, Seibel NL, Leisenring W, Armstrong GT, Robison LL, Krull K. Psychosocial and Neurocognitive Outcomes in Adult Survivors of Adolescent and Early Young Adult Cancer: A Report From the Childhood Cancer Survivor Study. *J Clin Oncol*. 2015 Aug 10;33(23):2545-52.
- 4. Warner EL, Kent EE, Trevino KM, Parsons HM, Zebrack BJ, Kirchhoff AC. Social well-being among adolescents and young adults with cancer: A systematic review. *Cancer*. 2016 Apr 1;122(7):1029-37.
- 5. Hobbie WL, Ogle S, Reilly M, Barakat L, Lucas MS, Ginsberg JP, Fisher MJ, Volpe EM, Deatrick JA. Adolescent and Young Adult Survivors of Childhood Brain Tumors: Life After Treatment in Their Own Words. *Cancer Nurs*. 2016 Mar-Apr;39(2):134-43.
- 6. Bitsko MJ, Cohen D, Dillon R, Harvey J, Krull K, Klosky JL. Psychosocial Late Effects in Pediatric Cancer Survivors: A Report From the Children's Oncology Group. *Pediatr Blood Cancer*. 2016 Feb;63(2):337-43.

- 7. Zebrack BJ, Chesler MA. Quality of life in childhood cancer survivors. *Psycho-Oncology*. 2002; 11(2):132-41.
- 8. Barakat LP, Alderfer MA, Kazak AE. Posttraumatic growth in adolescent survivors of cancer and their mothers and fathers. *J Pediatr Psychol*. 2006 May;31(4):413-9.
- 9. Koutná V, Jelínek M, Blatný M, Kepák T. Predictors of Posttraumatic Stress and Posttraumatic Growth in Childhood Cancer Survivors. *Cancers (Basel)*. 2017 Mar 16;9(3).
- 10. Kamibeppu K, Sato I, Honda M, Ozono S, Sakamoto N, Iwai T, Okamura J, Asami K, Maeda N, Inada H. Mental health among young adult survivors of childhood cancer and their siblings including posttraumatic growth. *Journal of Cancer Survivorship*. 2010; 4(4):303.
- 11. Currier JM, Hermes S, Phipps S. Brief report: Children's response to serious illness: Perceptions of benefit and burden in a pediatric cancer population. *J Pediatr Psychol*. 2009 Nov-Dec;34(10): 1129-34.
- 12. Nathan PC, Greenberg ML, Ness KK, Hudson MM, Mertens AC, Mahoney MC, Gurney JG, Donaldson SS, Leisenring WM, Robison LL. Medical care in long-term survivors of childhood cancer: A report from the childhood cancer survivor study. *J Clin Oncol*. 2008 Sep 20; 26(27):4401-9.
- 13. Hudson MM, Oeffinger KC, Jones K, Brinkman TM, Krull KR, Mulrooney DA, Mertens A, Castellino SM, Casillas J, Gurney JG, Nathan PC, Leisenring W, Robison LL, Ness KK. Age-dependent changes in health status in the Childhood Cancer Survivor cohort. *J Clin Oncol*. 2015 Feb 10;33(5):479-91.
- 14. Hudson MM, Ness KK, Gurney JG, Mulrooney DA, Chemitilly W, Krull KR, Green DM, Armstrong GT, Nottage KA, Jones KE. Clinical ascertainment of health outcomes among adults treated for childhood cancer. *JAMA*. 2013; 309(22):2371-81.

Geen enkel bewijs voor werkzaamheid alkalidieet (pagina 10)

- 1. Fenton TR, Huang T. Systematic review of the association between dietary acid load, alkaline water and cancer. *BMJ Open*. 2016 Jun 13;6(6):e010438.
- 2. Buclin T, Cosma M, Appenzeller M, Jacquet AF, Décosterd LA, Biollaz J, Burckhardt P. Diet acids and alkalis influence calcium retention in bone. *Osteoporos Int*. 2001;12(6):493-9.
- 3. Gillies RJ, Raghunand N, Garcia-Martin ML, et al.